

విన్దియన్తవం బ్రహ్మిసృరస్వత్కృమిన్యాశన్తో హోతాయన్
దికస్పదె సమిద్ధోఅగ్నిస్సమిధా వస్తనైతతునాదేవం బ్రహ్మిన్ద్రీ-
వయోధసవిగంశతిః ॥ ౨౦ ॥

ప్వాద్యీవ్వామీమదస్త పితరస్సామ్రాజ్యాయపూఠం పరి-
త్రేహోషానక్తా అవరైరథాతాన్తవ ఇన్ద్రోవస్తపతిః పశువాహ-
క్తాన్ద్రీవీ దేవవయోధసశ్చతుర్వవతిః ॥ ౨౧ ॥ ప్వాద్యీవ్వావేతుయః ॥

హరిః ఓమ్

సప్తమప్రపాఠకః

హరిః ఓమ్ ॥ త్రివృక్షోమోధవతి । బ్రహ్మవర్చసవైత్రివృ-
త్ । బ్రహ్మవర్చసమైవావరుణే । అగ్నిష్టోమస్సామో ధవతి । బ్ర-
హ్మవర్చసవా అగ్నిష్టోమః । బ్రహ్మవర్చసమైవావరుణే । రథన్త-
గం సామధవతి । బ్రహ్మవర్చసవై రథన్తమ్ । బ్రహ్మవర్చసమై-
వావరుణే । పరిస్రీశీ హోతా ధవతి ॥ ౧ ॥ అరుహోమిమిరస్మిశుక్రః ।
ఏతద్వై బ్రహ్మవర్చసస్యరూపమ్ । రూపైశ్చైవ బ్రహ్మవర్చసమవ-
రుణే । బృహస్పతిరకామయత దేవానాం పురోధాజ్జచ్చేయమితి ।
ప ఏతం బృహస్పతిసవమపశ్యత్ । తమాఽహరత్ । తేనాయత ।
తతోవై సదేవానాంపురోధామగచ్ఛత్ । యః పురోధాకామస్సా-
త్ । ప బృహస్పతిసవేసయశెత ॥ ౨ ॥ పురోధాజువగచ్ఛతి । తస్య

భిషిజ్ఞాతి | ఉర్గా అన్నాద్యవధి | ఉల్లైవైసమన్నాద్య-
న సమర్థయతి || ౬ || వాదుణ్ విదై వ్రురుత్తోఽష్టైచ || ౭ ||

యదాన్నయో భవతి | అన్నయో వై బ్రాహ్మణః | అ-
భయశ్శామ్యః | ప్రామ్యా హి బ్రాహ్మణః | ప్రసవాయైవ పాప-
త్రః | అభయద్భావోవాస్తవ్యః | వ్రతద్యై బ్రాహ్మణస్య వాక్పఠి-
యమ్ | అభ యదగ్నిస్తోమీయః | అన్నయో వై బ్రాహ్మణః | త-
యదాస్తజ్జచ్చేతే || ౮ || అభ వీర్యావర్తరోభవతి | అభ య-
భావస్తవః | వ్రతస్థి ప్రత్యక్షం బ్రాహ్మణస్య వాక్పఠియమ్ | ని-
ర్వరుణత్వాయైవ వారుణః | అభో యవవ కశ్చసస్థూయతే |
స హి వారుణః | అభ యద్ద్యావాపృథివ్యః | ఇన్ద్రో వ్రత్రాయ
వజ్రీముదయచ్చత్ | తన్ద్యావాపృథివీ నాన్వమస్యేతామ్ |
తమేతేనైవ భాగధయినాన్వమస్యేతామ్ || ౯ || వజ్రస్య వా వ్ర-
జోఽనుమానాయ | అనుమతవజ్రస్సుయాతా ఇతి | అష్టావైతాని
హవిగంషి భవన్తి | అష్టాష్విరా గాయత్రీ | గాయత్రీ బ్రహ్మవ-
ర్చసమ్ | గాయత్రీయైవ బ్రహ్మవర్చసమవ రున్ధే | హిరణ్యేన
ఘృతముత్పనాతి | తేజస వ్రవ రుచే | కృష్ణాజినేఽభిషిజ్ఞాతి | బ్ర-
హ్మణో వా వ్రతదృష్ట్యామయో రూపమ్ | యత్కృష్ణాజినమ్ | బ్ర-
హ్మణ్నైవైసమృష్ట్యామయోరధ్యభిషిజ్ఞాతి | ఘృతేనాభిషిజ్ఞాతి |
తథా వీర్యావర్తరో భవతి || ౧౦ || స్తజ్జచ్చేతే భాగధయినాన్వ-
మస్యేతాగం రూపజ్ఞాత్యారీచ || ౩ ||

వైశామీన సామస్య సోఽస్తి | వాలో హ్యేవః | అభి-
 ష్టో హ్యేవః | నహి వాతస్థాయతే | వామిగం సూతవశామా-
 లభతే | సామో వై శేతోధాః | శేత వ్రవ తద్దధాతి | వామ్యర్చాఽ-
 భిషిజ్చతి | రైతోధా హ్యేవః | శేతస్సానుః | శేత వ్రవాస్మిద్ద-
 ధాతి | యత్కిచ్చ రాజసూయమృతే సామమ్ | తథ్సర్వం భవ-
 తి | అమాధయఘృతృవనాసుపత్రిమ్ | సువర్షామృతస్వస్త్వ-
 యే
 తవస్య గోపామ్ | భరైనుతాగం సుఖతిగం సుశ్రవపమ్ | తయన్త-
 న్వామనుమదేమ సామ || ౧౦ || శేతస్సామస్సప్తచ || ౪ ||

యో వై సోమేన సూయతే | పదేవసవః | యః ప్రశునా సూయతే |
 పదేవసవః | య ఇష్ట్యా సూయతే | సమనువ్యసవః | వీతవే పృథ-
 యదైవాః ప్రాయచ్ఛ | తతో వై సోఽప్యారణ్యాసాం పశూనామ-
 సూయత | యావతీః | యతీశ్చ ప్రజావాచవదన్తి | తాస్తాగ్ం సర్వా-
 సాగ్ం సూయతే || ౧౧ || యన్తెనయజతే | యఉచైనమైవవేద |
 వారాశ్చగ్ం స్యర్చాఽభిషిజ్చతి | మనుష్యావై సరాశగ్ం సః | నిహ్ను-
 త్యవావై తత్ | అథాభిషిజ్చతి | యత్కిచ్చ రాజసూయమనుత్తర-
 వేదీకమ్ | తథ్సర్వం భవతి | యేమేపఞ్చాశతన్దదుః | అశ్వనాగ్ం
 పథస్తుతిః | ద్యుమదగ్నై మహిశ్రవః | బ్రహ్మర్కృధి మఘోనామ్ |
 స్పృవదమృతస్సగ్రామ్ || ౧౨ ||

సూయతే సధస్తుతి స్త్రీణీచ || ౫ ||

వ్రవగోసవః | ప్షట్త్రిగ్ం త ఉక్థ్యో బృహస్పామా | పవమాన
 కర్వారక వ్రవం భవతి | యో వై వాజ్పేయః | సప్రమాత్థస్సవః | యో

రాజనూయః | సవరుగాస్తవః | ప్రజాపతిస్సాస్వరాఽయం వరమైషీ | స్వా-
 రాజ్యక్షారైః | గారవభవతి || ౧౩ || య ఏతేన యతే | యఉ-
 చైవమేవవేదః | ఉభే బృహద్రథస్తరే భవతః | తద్ధిస్సాస్వరాఽయమ్ |
 అయుత్తస్తభాః | తద్ధిస్సాస్వరాఽయమ్ | ప్రతిధుస్తాభిషిజ్ఞాతి | తద్ధి-
 స్సాస్వరాఽయమ్ | అనుద్ధతై వేద్యైదభ్యుగ్రత ఆహవనీయస్య బృహార-
 స్సాస్వరాఽయమ్ ప్రత్యభిషిజ్ఞాతి | ఇయవాప రథస్తరమ్ || ౧౪ || అసాబ్జ-
 వాత్ | అనయోరేవై నమన స్తరహివమభిషిజ్ఞాతి | ప్రశస్తామో వా-
 వ్తవః | తేనగాస్తవః | ప్రట్టిగ్ంశస్సర్వః | రైవజ్జాతస్సహసా ప్రృథ్విః |
 శ్చిత్రాణాభ్యత్రీభృత్రమా వయోధాః | మహాస్మహిశ్వేతప్ర-
 భానః | శ్చిత్రేరాష్ట్రే చకాగృహి | ప్రజాపతేస్సాస్వ పరమైషివస్సాస్వ-
 రాజ్యేనాభిషిజ్ఞామిత్యాహ | స్సాస్వరాఽయమైవై నబ్జమయతి || ౧౫ ||

ఇవభవతిరథస్తరమాహైకజ్ఞు || ౧౬ ||

సిగ్ంహే వ్యాఘ్రు ఉత యా వృదాకా | త్వీషిరగ్నా
 బ్రాహ్మణే సూర్యయా | ఇన్ద్రీయా దేవీసుభగా జ్జాన | సానలగ్న-
 వ్యర్చసా సవిద్రానా | యారాజన్యే దున్దుభావాయతాయామ్ |
 ఆశ్వస్య క్రన్యే పురుషస్య మూయా | ఇన్ద్రీయా దేవీ సుభగాజ్-
 జాన | సానలగ్నవ్యర్చసా సవిద్రానా | యాహస్తిని ద్వీపినియా
 హిరణ్య | త్వీషిరశ్వేషు పురుషేషు గోషు || ౧౬ || ఇన్ద్రీ-
 యా దేవీసుభగాజ్జాన | సానలగ్నవ్యర్చసా సవిద్రానా | రథల-
 యేషు వృషభస్య వాశే | వాతేప్రజాన్యే వరుగాస్య శుష్పి |
 ఇన్ద్రీయా దేవీ సుభగాజ్జాన | సానల గ్నవ్యర్చసా సవిద్రానా |

రాజసినిరాజసి । సైమాడుసి స్వరాడుసి । ఇన్ద్రాయత్వా తేవ్యతే
 తేవ్యన్దగ్గ్రీగామి । ఇన్ద్రాయత్వాత్వస్వత ఓవ్యన్దగ్గ్రీగామి ॥౧౭॥
 ఇన్ద్రాయత్వా పయస్వతై పయస్వన్దగ్గ్రీగామి । ఇన్ద్రాయత్వాత్వ
 యుష్మత్ ఆయుష్మన్దగ్గ్రీగామి । తేజోసి । తతైప్రయచ్చాది । తే-
 వ్యదస్తు మైముఖమ్ । తేవ్యద్భిరో అస్తుమే । తేవ్యోవిశ్వతః
 ప్రత్యక్ । తేస్తా సంపిపృగ్ధిమా । ఓజోసి । తతైప్రయచ్చాది ॥
 ౧౮ ॥ ఓవ్యదస్తు మైముఖమ్ । ఓవ్యద్భిరో అస్తుమే । ఓవ్యో-
 విశ్వతః ప్రత్యక్ । ఓస్తా సంపిపృగ్ధిమా । వయోసి । తతైప్రయచ్చా-
 ది । పయస్వదస్తు మై ముఖమ్ । పయస్వద్భిరో అస్తుమే । పయస్వో-
 విశ్వతః ప్రత్యక్ । పయస్తా సం పిపృగ్ధిమా ॥ ౧౯ ॥ ఆయురసి ।
 తతైప్రయచ్చాది । ఆయుష్మదస్తు మైముఖమ్ । ఆయుష్మద్భిరో అ-
 స్తుమే । ఆయుష్మోవిశ్వతఃప్రత్యక్ । ఆయుష్టా సంపిపృగ్ధిమా । ఇమ-
 మ్గ్న ఆయుక్షే వర్చసే కృధి । ప్రియగ్ం రేతో వరుణసామరాజా ।
 మాతేవాస్మా అదిశైశమణయచ్చ । విశ్వేదేవారదస్త్విర్యథా౭పత్ ॥
 ౨౦ ॥ ఆయురసి విశ్వాయురసి । సర్వాయురసి సర్వమాయురసి ।
 యతో వాతో మనోజవాః । యతః ఖిరన్తి సిన్ధవః । తానాన్ద్రా-
 సర్వాసాగ్ం ద్రుచా । అభిషేచ్ఛామివర్చసా । సముద్ర ఇవాసిగ్ధా-
 నా । సామ ఇవాస్యదాభ్యః । అగ్నిరివ విశ్వతః ప్రత్యక్ । సూర్య
 ఇవజ్యోతిషావిభూః ॥ ౨౧ ॥ అపాయోద్రవగైరసః । తమహమస్మా
 అముష్యాయగాయ । తేజసే బ్రహ్మవర్చసాయ గృహ్లాది । అపాయ
 డిమాణరసః । తమహమస్మా అముష్యాయగాయ । ఓజసేన్ద్రాయ

గృహ్లాది | అపాయో మధ్యతోరసః | తమహమస్మా ఆముష్యాయ
 గాయ | పుష్ట్యై ప్రసననాయగృహ్లాది | అపాయో యజ్ఞయోరసః |
 తమహమస్మా ఆముష్యాయనాయ | ఆయుషే దీర్ఘాయుత్వాయ
 గృహ్లాది || ౨౨ ||

గామ్యో ఆస్వత్కం శ్రీరామ్యాశాస్తి తత్తై ప్రయచ్ఛామిపయ
 నా సంపీష్కమాఽసర్వీభూర్వ్యజ్ఞయోరసాః ద్వేచ || ౨ ||

అభివేహీ వీరయస్వ | ఉగ్రశ్చేత్తాసపత్నహః | ఆతిష్ఠమిన్ద్రీ
 వర్ధనః | తుభ్యన్తేవా అభిబ్రవణ | అకాశ్యకావభిత ఆతిష్ఠపృ-
 త్రహానభమ్ | ఆతిష్ఠన్తం పరివిశ్వే అభూషణ | శ్రియస్సనాశ్చరతి
 స్వరోచాః | మహాత్తదస్యాసురస్వనామ | ఆశ్వకూపా అమృతా-
 విరథా | అను త్వేన్ద్రో మదత్వనుబృహస్పతిః || ౨౩ || అనుసామో
 అన్వగ్నిరావీత్ | అనుత్వా విశ్వేదేవా అవన్తు | అనుస్తప్తరాశాన్దో
 యుక్తతాభిషిక్తాః | అనుత్వా మిత్రావరుణావిహవతమ్ | అనుద్యా-
 వాపృథివీ విశ్వేశమ్భూ | సూర్యో అహణాబిరను త్వాఽవతు | చన్ద్రీ-
 మా నభుత్యైరనుత్వాఽవతు | ద్యాశ్చత్వా పృథివీచ ప్రచేతసా |
 శుక్రో బృహద్భుగాత్వాపివతుః | అనుస్వధా చిక్తాగ్ం సామా
 అగ్నిః | ఆయుం శృణక్తు రజనీ ఉపస్థమ్ || ౨౪ ||

బృహస్పతిసామో అగ్ని రేకఞ్చ || ౨ ||

ప్రజాపతిప్రజాఅస్పజత | తా అస్మాక్షస్పష్టాః పరాచీరా-
 యా | పవిత్రం ప్రజాపతిరోదనమపశ్యత్ | సాఽన్నం భూతోఽతిష్ఠత్ |
 తా అస్యత్యాన్నాద్యమవిత్యా | ప్రజాపతిం ప్రజా ఉపావతాన్త |

అన్నమైవైసం భూతం పశ్యంతి ప్రజా ఉపాసర్తవై | య ప్రతేవ
 యతే | య ఉచైనమైవవేద | సర్వాణ్యన్నాని భవన్తి || ౨౧ ||
 సర్వే పురుషాః | సర్వాణ్యైవాన్నాస్యపరుణ | సర్వాన్పురుషాః |
 రాషి విరాక్షసీత్యాహ | స్వారాణ్యమైవైవల్లమయతి | యధిర-
 గ్యస్తదాతి | కేచస్తేనావరుణ | యత్తిస్పృధస్వమ్ | వీర్యస్తేన |
 యదహ్వామ్ || ౨౨ || పుష్టిస్తేన | యర్కమృద్ధులుమ్ | ఆయుష్టేన |
 యధిరగ్యమాబుధ్నాతి | జ్యోతిరైవ హిరణ్యమ్ | జ్యోతిరైవాస్మిన్-
 ధాతి | అహో తెజోవైహిరణ్యమ్ | తెజ ప్రవాత్సస్థలై | యదోదనం
 ప్రాణాతి | ప్రతక్షేవ సర్వమవరుణ్య || ౨౩ || తదస్మిన్నేకథా-
 ధాత్ | రోహిణ్యాక్కార్యః | యద్భ్రాహ్మణ ప్రవ రోహిణి | తస్మా-
 దేవ అథోవష్టైవైవగం సమానానాబ్జరోతి | ఉద్యతాసూర్యణ
 కార్యః | ఉద్యస్తవా ప్రతగం సర్వాః ప్రజాః ప్రతినస్తన్తి | ద్విద్య-
 వేద్యో దర్శనీయోభవతి | య ప్రవవేద | బ్రహ్మనాదిసోవద-
 న్తి || ౨౪ || అవేత్యోవభృథానానాతి | యద్దర్శపుష్టేలై ప్రవయతి |
 తద్భిదేవావైతి | తన్నావైతి | త్రిభిషవయతి | ప్రయశ్శుశ్కోకాః |
 ప్రభిరైవైవల్లై ప్రవయతి | అథోఅపావా ప్రతతైజోవర్చః | య-
 ద్దర్శాః | యద్దర్శపుష్టేలై ప్రవయతి | అపామైవైవస్తాపావర్చపా-
 భిష్యతి || ౨౫ ||

భవస్త్యహ్వామవరుణ్య వదన్తి దర్శా యద్దర్శపుష్టేలై
 ప్రవయత్యేకత్వా || ౨౬ ||

ప్రజాపతిరకామయత బహుయాన్ ధ్యామితి । వస్త-
 తం పశ్యశారదీయమపశ్యత్ । తమాఽపారత్ । తేనాయత । తస్మా-
 నై సబహుయానభవత్ । యాగ్రామయేత బహుయాన్
 ధ్యామితి । సపశ్యశారదీయేన యతేత । బహురైవభూయాస్యవతి ।
 మరుస్సోమోవా ప్రమః । మరుసోహిదైవానాం భూయిషాః ॥ 30 ॥
 బహుస్యవతి । యప్రతేన యతే । య ఉచైవమేవవేద । ప్రజ్ఞాశా-
 రదీయోభవతి । పశ్యవా ఋతవస్సువస్సరః । ఋతుష్వీవ పవశ్శ-
 రైవతితిష్ఠతి । ఆఘోషశ్శుభ్రాప్రశ్శీః । పాశ్శీయజ్ఞాః । యశ్శమై-
 వావయన్థే । సప్తదశ్శం స్తానూనాతియన్తి । సప్తదశః ప్రజాపతిః ।
 ప్రజాపతేరాష్ట్రైః ॥ 31 ॥

భూయిషాయన్తి ద్వేచ ॥ ౧౦ ॥

అగస్త్యో మరుద్యక్షిణః ప్రాప్తిత్ । తానన్త్ర ఆదత్త ।
 తప్రవప్రముద్యత్యాభ్యాస్త । తానగస్త్యశ్చైవేవోశ్చకయాశుభీయే-
 నాశమయతామ్ । తాశ్చాన్తానుపాహ్వయత । యత్కయాశుభీయం
 భవతి శాస్త్రైః । తస్మాదేత విన్యామారుతా ఉఖాగస్సవనీయా-
 భవన్తి । త్రయః ప్రథమేఽనూన్నాంభ్యన్తే । ప్రవన్తితీయే । ప్రవన్త్య-
 తీయే ॥ 32 ॥ ప్రవచ్ఛతుభేః । పఞ్శోత్తమేఽనూన్నాంభ్యన్తే ।
 వక్షిష్ఠమివహ్యేతదపాః । వక్షిష్ఠస్సనూనానాం భవతి । యప్ర-
 తేన యతే । యఉచైవ మేవవేద । స్వారాజ్యవా ప్రవయజ్ఞాః ।
 ప్రతేన వా క్షయావాశాన్తమస్సాస్వరాజ్యమగచ్ఛత్ । స్వరాజ్యజ్ఞా-
 త్శ్చతి । యప్రతేన యతే ॥ 33 ॥ యఉచైవమేవవేద ।

మారుతోవా ఏషస్సామః | ఏతేనైవ మారుతో దేవానాం భూయః
 ఘాతథవః | భూయిషస్సమానానాంథవతి | యప్తేన యతే |
 య ఉచైవమైవవేద | ప్రజ్ఞశారదీయోవా ఏష యజ్ఞః | ఆపజ్ఞ-
 మాత్పురుషాదన్నమత్తి | యప్తేన యతే | య ఉచైవమైవవేద |
 వప్త దక్షిణం స్తామానాతియన్తి | వప్తదక్షః ప్రజాపతిః | ప్రజాపతే-
 నైవనైతి || 30 || తృతీయే గచ్ఛతి యప్తేన యతేతి యప్తేన
 యతేతి య ఉచైవమైవవేద త్రిణివ || ౧౧ ||

అగస్త్యస్సాస్వరాజ్యం మారుతఃపజ్ఞశారదీయోవా ఏష
 యజ్ఞస్సప్త దక్షం ప్రజాపతేనైవనైతి ||

అస్యా జరాసాదమానురితాః | అర్చహమాసో అగ్నయః
 శావకాః | శ్వీచీచయశ్శ్వాతాసో భురగ్యాసః | వనర్షవో
 నాయవో నసామాః | యజానో మిత్రావరుగా | యజాదైవాగ్ం
 ఋతం బృహత్ | అగ్నేయఃస్వస్వమమ్ | అవ్వనా పిబతగ్ం సుత-
 మ్ | దీద్యస్మీ శుచివ్రతా | ఋతునా యజ్ఞవాహసా || 31 || ద్వే
 విహాపే చరతస్సృథే | అన్యాన్యావఘముప ధాపయేతే | వారి-
 రవ్యస్యాం భవతి స్వధావాః | శుక్రో అవ్యస్యావృద్ధృశే సువర్యాః |
 పూర్వాప్రజ్ఞాతో వూయయైతే | శిశూ క్షిప్తా పరియాతో అ-
 ధ్వోమ్ | విశ్వోవ్యక్యో భువనాభిచప్తే | ఋశూనన్యో ద్విదధణ్ణాయ-
 తై పుకః | త్రిణి శతా త్రివహస్యాగ్నిమ్ | త్రిగ్ంశచ్చ దైవావ-
 పతాపయన్ || 32 || ద్విష్ణువైరా ప్రోక్ష్యంతేహిరన్తి |

అధిష్ఠాతాన్మ్యహదయస్త | అగ్నినాఽగ్నిసమిధ్యతే | కవిగ్నూ-
వాపతియవా | నావ్యవాజ్ఞహ్వస్యః | అగ్నిదైవానాన్జ్ఞాకరమ్ |
పూతదక్షాక్షవిక్రతుః | దైవాదేవేభిరాగమత్ | అగ్నిశ్రీయో మరుతో
విశ్వకృష్టయః | అశ్వేషన్ముగ్రమవ ఈమహావ్రయమ్ || 32 || తే
స్తానినో నుత్రియా వ్రవషనిణిణాః | ప్రిగ్ంహాన హేమకృతవస్తు-
దానవః | యదుత్తమే మరుతో మధ్యమేవా | యదాఽవ్రమేకు-
భగానోఽవిష్ట | తతోనోరుద్రా ఉతనాఽవ్వస్య | అగ్నే విత్తాద్భవిష్టో
యద్యతామః | ఈదేఅగ్నిగ్ంస్వవప్తన్నమాభిః | ఇహ ప్రస్తావిత
యత్కృతన్నః | రథారివ ప్రథర వాఽయద్భిః | ప్రోద్రజ్ఞానిన్మరుతా-
గ్ం స్తామమృత్యామ్ || 33 || శ్రుధిశుతకృతావహ్నిభిః | దేవైర-
గ్నేస్తయావభిః | ఆసీదన్తు బ్రహ్మిషి | ఋతో వరుణో అర్యమాః |
స్తాత్రయావాణోఅధ్వరమ్ | విశ్వేషామదితిర్వృక్షియానామ్ | విశ్వే-
షామతిథిర్మానుషాణామ్ | అగ్నిదైవానామవఅవృణానః | సుమ్మ-
క్షికోభవతు విశ్వవేదాః | త్వేఅగ్నే కునుతిం భిఖమాణాః || 34 ||
దివిశ్రవా దధిరే యజ్ఞియాసః | సక్తాచచక్రురుషస్తా వియావే ||
క్షృష్ణజ్ఞు వణామరుణజ్ఞుస్థుః | త్వామగ్నాఽదిత్యాస ఆస్యమ్ ||
త్వాజ్ఞిహ్వోగ్ం శుచయశ్చక్రిరేకవే | త్వాగ్ం రాతిషాచో అధ్వరే-
షు సశ్చిర | త్వేదైవా హావిరద్రన్త్యాహుతమ్ | సత్వాయుర్జప్త్య సాభ-
వమ్ | అగ్నేహోతారన్మృత్విజమ్ | వనుష్యదైవకీమహి ప్రచేతవమ్ ||
శ్రున్తూతమమర్త్యమ్ || 40 || యజ్ఞవాహాసావపరర్వన్వయమ్మ
త్వాగ్ం భిఖమాణాః | ప్రచేతవమేకజ్ఞు || 41 ||

తిష్ఠాహారీరథ ఆయుజ్యమానాయాహి । వాయుర్నైయుతో
 క్షాలచ్చ । పితౄస్యన్తో అభిస్పృష్టోఽస్మి । ఇన్ద్రోస్సాహారీమా గైమ-
 దాయ । కస్యవృషా ముతేసచా । వియుత్వాస్వప్తబోరణత్ । క్ష-
 వ్రోహా సోమపీతయే । ఇన్ద్రోవయమ్మహాధనే । ఇన్ద్రోమర్షే హవా-
 మహి । యుజ్వేతేషు వైశ్రణమ్ ॥౪౧॥ ద్వితాయోపృత్రోహా వై-
 మః । విదఇన్ద్రోశ్చతక్రతుః । ఉపవోహాభిస్సుతమ్ । ససూర ఆవ-
 య్జ్యోతిరిన్ద్రోమ్ । అయాధియాశ్రరణీరద్రిబహః । ఋతేసక్షమ్నీవ
 మానో అశైః । పృథివీ అప్రాఅద్రిపిభద । ఉతత్యదాశ్వోవ్యయ-
 మ్ । యదిన్ద్రో నాహుషీష్యా । అగ్రేన్ద్రిఘ్రపఠీదయత్ ॥౪౨॥ భరైస్వి-
 న్ద్రోగంసుహవగం హవామహి । అగ్రంహోమచగంసుకృతన్ద్ర-
 వ్యజ్ఞానమ్ । అగ్నిమ్నితవరుణగం సారయేథగమ్ । ద్యావాపృథి-
 వీ మరుతస్స్వస్తయే । మహిషేత్రం పురుశ్చన్ద్రోవైవిద్యాః ।
 ఆదిభుభభ్యశ్చరథగ్ం సమైరత్ । ఇన్ద్రో నృభిరజన్తదీద్యావస్తాకమ్ ।
 సూర్యముమసక్తాతుమగ్నిమ్ । ఉరున్నోలోకమనునేపివిద్యాః । సు-
 వర్వజ్యోతిరథయగ్ం స్వస్తి ॥ ౪౩ ॥ ఋష్యాత ఇన్ద్రోస్థవిరస్య శా-
 హూ । ఉపస్థేయామశరణా బృహన్తా । ఆన్త విశ్వభిహూతిభిస్సుకా-
 మా । బ్రహ్మజహాణో హర్యశ్వయాహివరీవృశ్ఫస్సవిశేభిస్సుశిత్ర ।
 అస్మేదధద్వృషగ్ంశుష్కమిన్ద్రో । ఇన్ద్రోయగావ అశింమ్ । ద్రుక్షుహే
 వైశ్రణమధు । యథీముపవ్వాశే విదత్ । తాస్తేవశ్రణసహోశోహ
 యుర్మః ॥ ౪౪ ॥ గభస్తయో వియుతోవైశ్వవారాః । అహారహా-
 ద్భూయ ఇజ్జోగువానాః । పూణాఇన్ద్రోఘ్రమతో లోబద్య । ఇ-

మాన్తాధియ ప్రథ రేచుహా మహీమ్ । అస్యస్త్రాక్షైశ్చగ్రాయ త్ర
 అవశే । తముఖ్యవేచ ప్రవవేచ సాప్తహీమ్ । ఇస్త్వైవాస్త్యవసామ
 ద్దన్నసు ॥ ౪౧ ॥ ప్రక్షామయ్యస్త్వస్తి తోజయర్షప్సప్తచ ॥ ౧౩ ॥

ప్రజాపతిప్రశునపృతః తేఽస్మాకృష్టాః తరాఞ్చలయా ।
 తాస్మిన్ష్టామేనాప్నోత్ । తాన్మృత్యుప్రనాప్నోత్ । తాన్కృత్తానా
 నాప్నోత్ । తాన్రాత్రీయానాప్నోత్ । తాన్కృష్ణానా నాప్నోత్ ।
 తాస్మిన్ష్టామేనాప్నోత్ । ఇమాస్మ త్తాపేతి । తాన్మిస్త్రివృతాస్తామేనా
 ప్నోత్ ॥ ౪౬ ॥ సఇస్త్వైమబ్రవీత్ । ఇమాస్మ త్తాపేతి । తాస్త్వై
 త్తాపేనాప్నోత్ । సవిశ్వైవానానాబ్రవీత్ । ఇమా
 స్మ త్తాపేతి । తాన్విశ్వైవానానాబ్రవీత్ । ఇమా
 స్మ త్తాపేనాప్నోత్ । ఇమాస్మ త్తాపేతి । తాన్విష్ణురకవిగ్ంశేన స్తా
 మేనాప్నోత్ । వారవన్తియేనావారయత ॥ ౪౭ ॥ ఇదవిష్ణుర్విచ
 క్రమిణి వ్యక్రమత । యస్మాత్ప్రశవఃప్రపేవధిగ్ంశేరకా । సన్
 శేనయశేత । యదాప్నోత్ । తద్దప్తార్యామస్యార్పార్యామత్వమ్ ।
 వ్రతేనవైదేవా జైత్వానిజిత్వా । యజ్కామమకామయన్తతమాప్నూ
 వా । యజ్కామకామయతే । తమైతేనాప్నోతి ॥ ౪౮ ॥

స్తామేనాప్నోదవారయతనవచ ॥ ౧౪ ॥

వ్యాఘ్రోఽయమగ్నోచరతి ప్రవిష్టః । ఋషీణాం పుత్రో లభి
 శస్తిసా లయమ్ । నమస్తాకేణ నమసాతే జహణామి । మా జేవా
 నామ్నిఘ్నయాకర్మభాగమ్ । సావీర్వహీ దేవప్రసవాయపితౌ । వ
 ఘ్నాణామస్మైవర్తిమాణామస్మై అథాస్మధ్యగ్ం సవితస్సర్వతాతా ।

ద్వివేదిత ఆసునాభాశివశ్యః । భూలోభూశేషు చరతి బ్రవిష్టః । సభూ-
 తానామధిపతిర్భూవ ॥ ౪౯ ॥ తస్యన్మృత్యో చరతి రాజసూయమ్ ।
 సరాజారాజ్యమనుమన్యతామిదమ్ । యేభిశ్చిల్లైః ప్రప్రథానామకృ-
 గ్ంవాత్ । యేభిర్ద్యామభ్యపిగ్ంశర్చ్య)భాపతిః । యేభిర్వాచవిశ్వ-
 యానాగ్ంసమవ్యయత్ । తేనైమమగ్నుఇహవర్చస్తా సమశ్చి । యేభి-
 రాదిత్యస్తపత్రిజితతుభిః । యేభిస్సూర్యోదత్ప్తశీ చ్చిత్రభానుః । యే-
 బ్లిర్వాచం పుష్కలేభిరవ్యయత్ । తేనైమమగ్నుఇహవర్చస్తాసమశ్చి ॥
 ౫౦ ॥ ఆయుభాతుశవస్తా పశ్చుక్షప్తిః । ఇన్ద్రియవజ్జ్యేష్ఠా భవతు ప్ర-
 జావా । అస్మాఅస్తుపుష్కలశ్చేత్రభాను । ఆయుప్యగక్తురజసి
 ఉపస్థమ్ । యత్తేశిల్వజ్జ్యశ్యపరోచనావత్ । ఇన్ద్రియావతుష్కల-
 శ్చేత్రభాను యస్మిన్ భూర్ద్యా అర్చితాస్తప్తస్తాకమ్ । తస్మిన్నాహ-
 నమధివిశ్రయేమమ్ । ద్యౌరసిపుథివ్యసి । వ్యూఘో వై యూఘేఽ-
 ధి ॥ ౫౧ ॥ విశ్రయస్త్యదిశోమహీః । విశస్త్యాసర్వావాఙ్మస్తు । మా-
 త్వద్రాష్ట్రమధిభిశత్ । యాదివ్యాఆప్రపయసా సంబభూవుః । యా-
 ఆస్త్యిఖ ఉతవాఙ్మిర్యాః । తాసోన్త్యాసర్వాసాగ్ం దుచా । అభిషి-
 శ్చమి వర్చసా । అభిత్యావర్చసాఽసిచన్ద్రివ్యేవ । వయసాస్తనా ।
 యథాసారాష్ట్రవర్ధనః ॥ ౫౨ ॥ తథాత్వాసవితాకరత్ ।
 ఇన్ద్రివిశ్వ ఆవివృధా । సముద్రవ్యచస్థిరః । రథితమగ్ం
 రథినామ్ । వాచానాగ్ం సర్పతింపతిమ్ । వసవస్త్యాపురస్తా రథిషి-
 శ్చస్తు గాయత్రేణ భస్టసా । దుద్రాష్ట్యా దక్షిణతోఽభిషిశ్చస్తు త్రై-

మ్మభేన ఛస్తనా । ఆదిత్యాస్త్య ప్రశ్నాదభిషిక్ష్వాదు కాగతేన ఛస్తనా ।
 విశ్వేత్యాదేనా । ఉత్తరతోఽభిషిక్ష్వాస్త్యుః మ్మభేన ఛస్తనా । బృహస్ప-
 తిస్త్యాపరిష్టాదభిషిక్ష్వాతు చాత్కేన ఛస్తనా ॥ ౧౩ ॥ అరుణాస్త్యావృ-
 కముగ్రభుజ్జరమ్ । రోచమాసం మరుణామగ్రే అరిణమ్ ।
 సూర్యవస్తం మఘవాసవిషాసహిమ్ । ఇప్తిముగ్ధు నామ హూ-
 తమగంపాతేమ । ప్రభావావాసిస్పృతస్థేవసేన । ఆన్వో గచ్ఛ్యారి-
 మ్ముఖతస్త్వితేన । ఆన్వోఽనే శ్రవయతియవానా । శ్రుగం-
 మే నిత్రావరుణా వావైమా । ఇప్తిస్యతే వీర్యకృతః । బ్రాహ్మ-
 ఉపావహరామి ॥ ౧౪ ॥ బ్రూవాన్వయతైనైమమగ్న ఇహవర్షసా-
 పమృశీ వైయాఘ్రేఽధి రాష్ట్రీనధానః । చాత్కేన ఛస్తనోచాప-
 వారామి ॥ ౧౫ ॥

అభి ప్రేహి వీరయస్వ । ఉగ్రశ్చేత్తా సపన్నహా । ఆతి-
 వ్యవృత్రిహస్తమః । తుభ్యస్తేనా అధిబ్రవణ । అఙ్కా స్వ-
 ఙ్కావభితో రథయా । ధ్వాస్తవాలాగ్రమనుసజ్చరన్తా । దూ-
 రహేతిరిన్ద్రియావాస్పత్రత్రీ । తే నోఽగ్నయః పప్రయఃపారయ-
 న్తు । నమస్తయుపెగద । అవ్యథాయైత్వా స్వథాయైత్వా ॥ ౧౬ ॥
 మా న ఇన్ద్రాభితస్త్యద్రృషావోష్టాసః । ఏనా బ్రహ్మన్తవేదన్తు । తి-
 ష్టా రథే అధియద్వప్రహస్తః । ఆర్షశీన్దేవయువస్తేస్వశ్యేః । ఆతి-
 వ్యవృత్రవాన్నాతిష్టన్తం పరి । అనుత్వేన్ద్రో మదత్వనుత్వా నిత్రా-
 వరుణా । క్యాశ్చ త్వా కృధివీచ ప్రచేతసా । శ్రుణో బృహాక్షిణా

త్వా పివతు । అనుస్వేధా చిక్షాగ్ం సామా అగ్నిః । అను
 త్వావతు పవితా సవేవ ॥ ౧౬ ॥ ఇష్టాష్టా అవీవృధా ।
 సముద్రవ్యచస్తగ్గః । రథీరమగ్ం రథీవామ్ । వాళానాగ్ం పర్వతిం
 పరిమ్ । పరిమానైవ్యా ఘోషాః । త్యావాష్ట్యుస్తు ద్వృగ్మవః ।
 మైథిషాః పిన్వమానా ఇహ । మాగ్ం పతిమభిసవోస్తు । తన్మౌ-
 నుమతిరనుమవ్యతామ్ । తన్నాతా పృథివీకర్తితాచ్యాః ॥ ౧౭ ॥
 తద్ధ్రావాగస్సామసుతో మయోభవః । తక్షశ్వినా శృణురగ్ం
 సాభగాయువమ్ । అవతైహీక్ష ఉదుత్తమమ్ । ప్రవావ్యాసుం పరిమ-
 వ్యజానాః । సిగ్ంహగ్ం హిన్వన్తి మహాతెసాభగాయ । సముద్రన్న
 సుహవస్తస్థివాగ్ంసమ్ । ముమ్మూళ్యాస్తే ద్విపిపమస్సువస్తః । ఉత్త-
 సావేతు సూర్యః । ఉద్దివం మామూకపచః । ఉద్దిహిదేవసూర్య ।
 సహవగ్నునామమ । అహవాచో వివాచనమ్ । మమువాగస్తుధ-
 ణాసి । యస్తుస్తదయో వర్షమ్ను ప్రర్జన్యాః । సుప్తిప్పలా ఓషధయో
 భవన్తు । అన్నవతామోదనవతామూమిభువతామ్ । ప్రహగ్ం రాజా
 భూయాసమ్ ॥ ౧౮ ॥ స్వేధామైత్వా సవేవద్యాస్సూర్యస్తప్తచ ॥ ౧౯ ॥
 యేకేశినః ప్రథమాస్సత్రమాసత । యేలిరాభృత్యైదిద-
 వీరాచతే । తెత్యో జహణోమి బహుధా ఘృతేవ । రాయస్సామైశ్చ-
 మవర్చస్సా సగ్ం సృజాథ । వర్తైబ్రహ్మణా స్తపసో విమోహః । ద్వి-
 వామ్ని ద్విఖావశివీహ్యుగా । ప్రకేశాస్తువతేక్షాణ్డినో భవన్తి । తే-
 హం బ్రహ్మాదీశే వకవస్వ్య నావ్యః । ఆరోహాబ్రోహ్మవిషవావ్య-

తూర్ణః । అవాసాగ్నిహోత్రశ్రీహ్యగ్రా ॥ ౧౦ ॥ దైహి దక్షిణాం క్రతిః
 రస్వాయుః । అథాముచ్యప్య వరుణస్య పాశాత్ । యేనాపవభు
 విత్వాఋణే । సోమస్య రాజ్ఞా వరుణస్యవిద్వాన్ । తేవబ్రహ్మణో
 వపతేవమస్యాఋణమ్ । రయ్యా వర్చస్తా సగం సృజాథ । మాత్రైః
 శావనుగ్రాద్యర్చ్య త్తత్ । తథాధాతా కరోతుతే । తుభ్యున్మిన్తో బృ
 హాస్పతిః । సవితావచన్తాదధాత్ ॥ ౧౦ ॥ తేహ్యవిధాసంబహుః
 ధాన్వైచ్చుః । అన్తరాధ్యావాపృథివీ అపస్సువః । దర్శస్యస్యై
 వీర్యకృతే నిధాయ । పాగంస్యేనైమవర్చస్తాసగంసృజాథ । బు
 వే బాహువోస్సవితా దధాతు । సోమస్తాన్వనక్తు పయసాఘృతేవ ।
 స్త్రీషు రూపమశ్వినైతన్నిధత్తమ్ । పాగంస్యేనైమవర్చస్తా స
 గంసృజాథ । యశ్శీమన్తజ్జజ్జతస్తేలిశేఖ । యద్వాఋణఃపరివ
 వర్జణవపగ్ంస్తే । స్త్రీషురూపమశ్వినైతన్నిధత్తమ్ । పాగంస్యేనైమ
 గం సగం సృజాథో వీర్యేణ ॥ ౧౧ ॥ అవాసాగ్నిహోత్రశ్రీహ్యగ్రా
 దధాద్వవర్జణవపగ్ంస్తే ద్వేచ ॥ ౧౨ ॥

ఇన్ద్రోవైస్వావిశో మరుతోనాపాచాయన్ । సోఽపపచా

య్యమానవ్రతవిఘనమపశ్యత్ । తమాఽహరత్ । తేనాయజత ।
 తేనైవాస్తాన్తగం సగ్ం స్తమ్భవ్యహాన్ । యద్యహాన్ । తద్వి
 ఘనస్య విఘనత్వమ్ । విస్తాస్మాన్తం భ్రాతృవ్యగం హతే । యవ్రతేవ
 యజతే । యజ్చైనమైవవేద ॥ ౧౩ ॥ యగ్ంరాజాన్మిన్తోనాప
 చాయేయుః । యోవాబ్రాహ్మణస్తమసాస్తాపృన్వాస్తా వృత్తస్యాత్ ।

పుత్రేన యతేత | విమననైవై సర్వహత్య | విశామాధివత్యర్థచృతి |
 తస్య ద్యద్వాదశే స్తాతేధవతః | ద్వైచతుర్విగ్ంశే | ఔద్భిద్యమేవ
 తత్ | ఏతదైవైశ్చత్రస్యాద్భిద్యమ్ | యదస్మైస్యావిశో బలిగం వార-
 వి || ౬౩ || వారస్త్యస్మై విశోబలిమ్ | ఇవమప్రతిభ్యాతర్థచృతి |
 యవవేద | ప్రబావసగ్వా అగ్ని శ్చిత్రాగ్వాతేపు | తేహావిప్యః
 శ్చిత్రాగ్వాదత్త | సవాఇమాసి శ్చిత్రాగ్వాభూవన్నితి | తస్మశ్చిత్రా-
 గాన్నశ్చిత్రేత్వమ్ | ఆశ్రేయస్తా భార్యవ్యస్త్య తేఇద్భియస్తై |
 యవతేన యతే | యఉచైవమైవవేద || ౬౪ || తద్యథాహవై
 సచక్రినో కష్టకావుచావహితే స్యాతామ్ | ఏవమైతే యుగ్మనైస్తా-
 మా | ఆయుఖుస్తామేను క్రియతే | స్తాపృనోపహత్యై | ఆపహస్యా
 నం భార్యవ్యగం వాతే | యవతేన యతే | యఉచైవమైవవేద |
 తద్యథా హవై సూతగ్రామణ్యః | ఏవశ్చన్దాగ్ంసి | తేష్వసావాది-
 త్యో బృహతీరభ్యుధః || ౬౫ || సతో బృహతీమస్తువతే సతో బృ-
 హా | ప్రజయా ప్రశుభిరస్తానీత్యైవ | వ్యతివక్తాభిస్తువతే | వ్యతి-
 వక్తవే శ్చిత్రవిశా | విశైవైవనభ్రతేణ వ్యతివతి | వ్యతివ-
 క్తాభిస్తువతే | వ్యతివక్తావై గ్రామణీస్సజాతైః | సజాతైరైవైవ-
 వ్యతివతి | వ్యతి వక్తాభిస్తువతే | వ్యతివక్తావై పురుషః స్తాపృభిః |
 వ్యతివక్తాభిరైవాస్యస్తాపృనోనుదతే || ౬౬ || వేదవారన్త్యవమైవ-
 వేదాభ్యుధః స్తాపృభిరేకజ్ఞా || ౬౭ ||

త్రివృద్ధ్యదాగ్నయోఽగ్నిముఖావ్యావృద్ధిర్యదాగ్నయోఽః
 ర్నయో నవై సోమేనయావై సోమేనైవగోపవస్త్రిగ్ంహాఽగ్నివే

హీ మిత్రవధానః ప్రజాపతిస్తా ఓదనం ప్రజాపతిరకామయత
 వాఘాయానగస్త్యాస్యా ఆరాపస్తిస్తా హరీ ప్రజాపతిః ప్రశూ-
 న్వాస్యఘోఽయమ లిపేహీ వృత్తిహస్తజ్ఞా యశశివ ఇన్ద్రా
 అస్తాదశ || ౧౮ ||

త్రివ్యవృత్తి వామీనయరసి బ్రహ్మవతి తిష్ఠా హరీరథ
 ఆయంభాతు తెభ్యో నిధావగ్ంపట్క్షస్తి || ౧౯ || క్రివృత్తివృత్తి-
 నుదతే ||

హరిః ఓమ్

అష్టమప్రపాఠక

హరిః ఓమ్ || పీవోన్నాగం రయివృధస్సుమేధాః | శ్వేతస్మి-
 క్తి నియుతామభిశ్రీః | తేవాయవై సమనస్తావితస్థుః | విశ్వేన్నరప్య-
 ప్రత్యాని చక్రుః | రాయేఽనుయజ్జజ్ఞానూ రోదనీ ఉభే | రాయేఽ-
 వీ ధిషణాధాతిదేవమ్ | అధావాయున్నియుతపృశ్చతస్వాః | ఉత
 శ్వేతవస్సుధితిన్నిరైకే | ఆవాయో ప్రయాభిః | ప్రవాయుమచ్ఛా
 బృహతీమనీషా || ౧ || బృహద్రయివిశ్వవారాగం రథప్రామ్ | ద్యు-
 తద్యామా నియుతః పత్యమానః | కవిః కవిమియ్నుసి ప్రయశ్యో |
 ఆనోనియుద్భిశ్చత్సీభిరధ్వరమ్ | సహస్రిగీభిరుపయాహియ్జమ్ | వా-
 యోఅస్మిన్హవిషీమాదయస్వ | యూయంపాతవ్వస్తిస్త్రిపుదాపః |
 ప్రజాపతే పత్యదేతాన్యన్యః | విశ్వజాతాని పుతా లభూవ | య-